

Tlačová správa
Luxemburg 6. októbra 2020

Odpad z plastových obalov: EÚ musí zvýšiť mieru recyklácie, aby splnila svoje ambície

Podľa preskúmania Európskeho dvora audítorov (EDA) existuje významné riziko, že EÚ nesplní svoje ciele na roky 2025 a 2030 týkajúce sa recyklácie plastových obalov. Aktualizácia právneho rámca v oblasti recyklácie plastov z roku 2018 odráža zvýšené ambície EÚ a mohla by prispieť k zvýšeniu kapacít recyklácie. Nemal by sa však podceňovať rozsah výzvy, pred ktorou členské štáty stoja. Nové a presnejšie pravidlá vykazovania miery recyklácie a prísnejšie pravidlá pre vývoz plastového odpadu povedú k zníženiu vykazovanej miery recyklácie v EÚ. Audítori hovoria, že na to, aby sa EÚ len za päť až desať rokov dostala tam, kde chce byť, je potrebné vynaložiť cieleňé úsilie.

Samotné obaly, ako sú téglyky na jogurt či fľaše na vodu, tvoria približne 40 % spotreby plastov a vyše 60 % plastového odpadu vytvoreného v EÚ. Ide zároveň o typ obalov s najnižšou mierou recyklácie v EÚ (mierne nad 40 %). V snahe riešiť tento problém prijala Európska komisia v roku 2018 stratégiu pre plasty, ktorá zahŕňa aktualizáciu smernice o obaloch a odpadoch z obalov z roku 1994 a zdvojnásobenie súčasného cieľa recyklácie na 50 % do roku 2025 a až 55 % do roku 2030. Splnenie týchto cieľov by bolo dôležitým krokom v úsilí dosiahnuť ciele EÚ v oblasti obehového hospodárstva.

„Na to, aby EÚ splnila svoje ciele v oblasti recyklácie plastových obalov, musí zvrátiť súčasnú situáciu, keď spaľujeme väčší podiel, ako recyklujeme. To je však náročná výzva,“ uviedol Samo Jereb, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za toto preskúmanie. „Návrat k návyku používať jednorazové výrobky z obáv o hygienu v súvislosti s pandémiou COVID-19 ukazuje, že plasty budú aj naďalej dôležitým materiálom v našich ekonomikách, ale zároveň aj neustále rastúcou environmentálnou hrozbou.“

EÚ sa v posledných rokoch snažila riešiť nedostatky vo svojom rámci pre odpad z obalov. Komisia plánuje zrevidovať pravidlá dizajnu obalov (tzv. základné požiadavky), ktoré sa v súčasnosti považujú za nevynútiteľné v praxi. Audítori podotýkajú, že výsledkom môže byť lepší dizajn obalov z hľadiska recyklovateľnosti, ktorý môže motivovať k opätovnému použitiu. Podobne majú nové pravidlá EÚ za cieľ zosúladiť a posilniť systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcov tak,

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body preskúmania Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie preskúmania je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

aby tieto systémy podporovali recyklovateľnosť (napríklad prostredníctvom systému modulácie poplatkov alebo dokonca systémov zálohovania), a nie len ľahké obaly, ako to v súčasnosti robí väčšina z nich. Tieto zmeny sú potrebné na dosiahnutie nových cieľov pre recykláciu.

Aktualizáciou smernice o obaloch a odpadoch z obalov sa zaviedli prísnejšie kritériá na výpočet miery recyklácie. Súčasný údaje však zďaleka nie sú presné ani porovnateľné medzi členskými štátmi. Nové metódy výpočtu by mali poskytnúť spoľahlivejší obraz o skutočnom podiele recyklácie plastových obalov. Odhaduje sa, že by to mohlo viesť k významnému poklesu vo vykazovanej miere recyklácie zo súčasných 42 % na sotva 30 %.

Výzva, ktorou je zvýšenie recyklačnej kapacity v EÚ, je o to väčšia, že sa čoskoro začne uplatňovať tzv. Bazilejský dohovor, v ktorom sa stanovujú prísnejšie podmienky pre vývoz plastového odpadu do zahraničia. Členské štáty sa pri nakladaní s ich odpadom z plastových obalov a plnení svojich cieľov pre recykláciu do značnej miery spoliehajú na krajiny mimo EÚ. Takmer tretina vykazanej miery recyklácie plastových obalov v EÚ sa dosahuje vďaka tomu, že sa vyváža na recykláciu do krajín mimo EÚ. V januári 2021 bude však väčšina vývozu plastového odpadu zakázaná. Audítori upozorňujú, že to spolu s chýbajúcimi kapacitami na spracovanie takéhoto odpadu v rámci EÚ znamená ďalšie riziko pre splnenie nových cieľov. Takisto preto hrozí, že to povedie k nárastu nezákonnej prepravy a trestnej činnosti v súvislosti s odpadom, proti ktorým je rámec EÚ príliš slabý.

V ambícii EÚ zlepšiť svoju recykláciu plastových obalov sa odráža rozsah výzvy, ktorú plasty predstavujú z hľadiska životného prostredia. S týmto novým prístupom má EÚ príležitosť získať výhodu z prvenstva a upevniť svoju pozíciu globálneho hráča v oblasti recyklácie plastových obalov. Vzhľadom na výzvy a nedostatky, ktoré treba prekonať, je možné, že členské štáty EÚ nové ciele nespĺnia. Audítori varujú, že ak má EÚ do roku 2030 takmer zdvojnásobiť objem odpadu z plastových obalov, ktorý recykluje, je potrebné vyvinúť významné cielené úsilie.

Poznámky pre redaktorov

Preskúmanie EDA s názvom Opatrenia EÚ na riešenie problému plastového odpadu je dostupné v 23 jazykoch EÚ na webovom sídle EDA (eca.europa.eu). Nejde o audítorskú správu, ale o preskúmanie, ktoré sa zakladá najmä na verejne dostupných informáciách alebo materiáloch získaných osobitne na tento účel. Toto preskúmanie napriek tomu prichádza v pravý čas, keďže budúce výdavkové priority EÚ sa ešte len určujú a o reformách dôležitých oblastí politiky sa práve rozhoduje.

Informácie o opatreniach EDA prijatých v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 nájdete [tu](#).

Kontakt pre médiá v súvislosti s týmto preskúmaním

Vincent Bourgeais – e-mail: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

Tel.: (+352) 4398 47502/mobil: (+352) 691 551 502